

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Notitie feestdagen met inachtneming van COVID-19

Advies RIVM - 1 oktober 2020

Aanleiding

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft een verzoek gedaan aan het RIVM om een advies op te stellen over maatregelen rondom de naderende feestdagen najaar 2020 en voorjaar 2021, waaronder kinderfeesten, religieuze feestdagen en nationale/culturele feestdagen. Op feestdagen komen veel mensen samen wat snelle verspreiding van het virus mogelijk maakt, daarnaast is het opsporen van bron en contacten lastiger als grote groepen mensen bij elkaar zijn geweest.

Actualiteit

Dit advies is generiek en richt zich op relevante aandachtspunten t.a.v. het voorkómen van verspreiding van het nieuwe coronavirus. Enkele specifieke elementen van dergelijke feestdagen/vieringen/evenementen worden benoemd met het doel verduidelijking te geven over bestaande landelijke maatregelen (bijvoorbeeld zoals die van toepassing zijn op openbare ruimtes – buiten en binnen – en de thuissituatie). Het advies gaat uit van de actuele maatregelen. Gelet op de onzekerheid met betrekking tot de verspreiding van het nieuwe coronavirus de komende maanden, moet rekening worden gehouden met veranderende omstandigheden met bijpassende regionale inschaling (risiconiveau 1-3; zie [coronadashboard](#)). Hiermee is er sprake van een mogelijke regionale op- of afschaling van maatregelen naast aanpassing van landelijke maatregelen.

Algemeen

De verscheidenheid in feestdagen geeft een verscheidenheid aan maatregelen die kunnen worden genomen om de verspreiding van het nieuwe coronavirus op die dagen tegen te gaan. Sommige feestdagen worden met name thuis of in een gebedshuis gevierd (religieuze feestdagen), bij andere feestdagen vindt de viering voornamelijk of gedeeltelijk in openbare ruimtes dan wel buiten plaats (bijv. Sint-Maarten, Halloween of de optocht bij carnaval).

Dit advies geeft een aanvulling op bestaande maatregelen die binnen en buiten noodzakelijk zijn om de verspreiding van het nieuwe coronavirus SARS-CoV-2 te minimaliseren om zodoende op een zo veilige mogelijke manier feestdagen/vieringen in te richten. De adviezen zijn specifiek gericht op infectiepreventie en op het voorkómen van besmetting en verspreiding van het nieuwe coronavirus. Op deze manier kunnen mensen zo veilig mogelijk samenkomen (volgens de geldende maatregelen), waardoor alle betrokkenen (gasten, deelnemers, bezoekers, publiek, personeel, vrijwilligers, beveiliging etc.) zo weinig mogelijk risico lopen. Bij het opstellen van dit advies is uitgegaan van de huidige

RIVM

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

T 030 274 70 00
info@rivm.nl

wetenschappelijke inzichten en van de in Nederland geldende [basisregels](#) en [aangescherpte maatregelen](#) vanuit de Rijksoverheid.

De voorbereidingen voor feestdagen/vieringen vormen veelal een 'feest' op zich en hebben vaak een aanzienlijke traditie met een culturele en sociale waarde. Het is daarom van belang om erop te wijzen dat ook tijdens de voorbereidingen (bijvoorbeeld bij het gezamenlijk opbouwen van praalwagens voor carnaval, het versieren van (gebeds)ruimtes, het samen knutselen van lampionnen of het instuderen van een kerstspel of kerstconcert) de landelijke maatregelen gelden en het naleven hiervan van groot belang is.

Wanneer al vooraf blijkt dat niet te garanderen is dat alle maatregelen nageleefd kunnen worden, zal gekeken moeten worden naar alternatieven die 'coronaproef' zijn (zie [Integrale COVID-19 evenementen werkwijze](#)). Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de evenementenvergunning en hebben daarnaast ook verantwoordelijkheid voor de naleving van de voorschriften en beperkingen die in de evenementenvergunning opgenomen worden. De voorzitter van de veiligheidsregio is verantwoordelijk voor het toezicht op de voorschriften die rechtstreeks werkend zijn vanuit de noodverordening en betrekking hebben op evenementen. De gemeente toetst bij de beoordeling van de vergunning of deze past binnen de geldende COVID-19-noodverordening. Iedere veiligheidsregio heeft haar eigen noodverordening; hierdoor kunnen er regionale verschillen zijn. Eventueel zal de gebruikelijke feestdag/optocht/viering geen doorgang kunnen vinden.

Achtereenvolgens zullen in dit advies worden benoemd:

1. Basisregels en informatie
2. Afstand houden en doorstroming
3. Hygiënemaatregelen
4. Aantal bezoekers binnen- en buitenruimtes
5. Gezondheidscheck
6. Ventilatie
7. Risicogroepen
8. Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)
9. Specifieke elementen: optochten, publiek/begeleiders, eten en drinken, muziek en dans, schmink/make-up en haarvoorbereidingen, levensbeschouwelijke en religieuze bijeenkomsten en gebedshuizen

1. Basisregels en informatie

- De [basisregels](#) voor iedereen in Nederland – zoals anderhalve meter afstand houden, hygiënemaatregelen, de gezondheidscheck en thuisblijven en testen bij klachten – vormen ook de basis tijdens feestdagen/vieringen/evenementen; thuis en in de openbare ruimtes buiten of binnen.
- Daarnaast [gelden er maatregelen](#) rondom het afstand houden in openbare ruimtes binnen en buiten, en zijn er maatregelen voor de thuissituatie.

- Het RIVM heeft een [generiek kader coronamaatregelen](#) opgesteld voor bedrijven, organisaties, instellingen, lokale overheden en verenigingen. Dit kader geeft adviezen hoe deze partijen zich kunnen houden aan de Nederlandse coronamaatregelen vanuit de Rijksoverheid, met een uitwerking van generieke uitgangspunten binnen, generieke uitgangspunten buiten en extra aandachtspunten voor een aantal specifieke settings (zoals voor koren en zangensembles).
- De Rijksoverheid heeft informatie opgesteld [over het coronavirus in de horeca en tijdens evenementen](#).
- De Rijksoverheid heeft informatie opgesteld [voor religieuze bijeenkomsten](#).

2. Afstand houden en doorstroming in publieke ruimtes (buiten en binnen)

Borg dat alle aanwezigen tijdens de feestelijkheden (buiten en binnen) anderhalve meter afstand van elkaar kunnen houden. NB. Met het begrip 'aanwezigen' wordt in deze tekst bedoeld: gasten, feestgangers, deelnemers, bezoekers, publiek, bedienend personeel vrijwilligers, beveiliging, etc.

Uitzonderingen:

- Jongeren tot en met 17 jaar hoeven onderling geen anderhalve meter afstand te houden.
- Kinderen tot en met 12 jaar hoeven geen anderhalve meter afstand te houden tot anderen.
- Personen die tot één huishouden/gezin behoren hoeven onderling geen anderhalve meter afstand te houden.

Maatregelen ten behoeve van afstand houden en doorstroming:

- Attendeer iedereen erop afstand van elkaar te houden. Herhaal deze boodschap op meerdere plekken, te beginnen in de aankondiging of uitnodiging en bij de start van de feestelijkheden of bij de entree, met vervolgens enkele herhalingen op geschikte plekken/momenten.
- Richt de locatie zodanig in dat de maatregelen rond onderlinge afstand kunnen worden nageleefd:
 - o Maak vaste looproutes en geef dit duidelijk aan. Richt looproutes zo in dat mensen elkaar in verschillende looprichtingen op anderhalve meter afstand kunnen passeren. Of maak er eenrichtingsverkeer van. Gebruik eventueel verschillende in- en uitgangen.
 - o Markeer de anderhalve meter afstand, bijvoorbeeld in de wachtruimte/rij bij het buffet, de toiletten, etc.
 - o Zorg voor een soepele doorstroming en voorkom opstoppingen door bijvoorbeeld deuren permanent open te zetten.
- Plaats tafels en stoelen in openbare (feest- of gebeds-) ruimtes zodanig dat iedereen zich strikt aan anderhalve meter afstand kan houden. Zorg voor voldoende doorgang (op veilige afstand) voor de aanwezige andere gasten, personeel, bediening etc.

Onvermijdelijke contactmomenten binnen anderhalve meter: tijdens vieringen en in de voorbereidingen zal 1,5 meter afstand houden niet altijd mogelijk zijn (denk aan inzegeningen, make-up aanbrengen of schminken). Hiervoor moeten maatregelen genomen worden. Zie hiervoor het [generiek kader coronamaatregelen](#).

3. Hygiënemaatregelen

Een belangrijk advies om de verspreiding van het nieuwe coronavirus te voorkomen is om de hygiënerichtlijnen te volgen. De [webpagina Hygiëne en COVID-19](#) biedt vragen en antwoorden over hygiëne.

Voor openbare ruimtes is er vanuit het RIVM een [algemene hygiënerichtlijn](#) beschikbaar.

Aanvullingen rond feestelijkheden/evenementen/samenkomsten:

- Laat alle aanwezigen op de locatie (thuis, openbare ruimte binnen en buiten) de hygiënemaatregelen nauwkeurig opvolgen en wijs hier herhaaldelijk en nadrukkelijk op. Communiceer daarvoor op meerdere plekken de algemene hygiëneadviezen.
- Zorg voor voldoende handenwasgelegenheden zodat men de handen kan wassen. Bijvoorbeeld bij binnenkomst, voor het eten en na toiletbezoek. Bied alleen een toegelaten desinfecterende handgel aan als er geen mogelijkheid is tot handen wassen of als er opstoppingen ontstaan bij het handen wassen. Zorg voor voldoende (hand)zeep en papieren handdoekjes in de toiletten.
- Maak handcontactpunten die veelvuldig worden aangeraakt (deurklinken, stoelleuning, tafels, balie, pinautomaten etc.) regelmatig schoon. Zie voor schoonmaakinstructies, ook voor de sanitaire voorzieningen, de [algemene hygiënerichtlijn](#).
- Zorg dat organisatie/personeel/vrijwilligers etc. over een eigen eetgelegenheden/pauzeruimte/toilet(ten)/omkleedruimte etc. beschikt waar zij onderling afstand kunnen houden en de hygiënemaatregelen kunnen opvolgen.
- Eten en drinken: hier gelden bovenal de algemene hygiëneadviezen; zie verder onder 9.

4. Aantal bezoekers per (openbare) binnen- of buitenruimte

- Op feestdagen zal het van belang zijn bezoekersaantallen in openbare ruimtes te beperken, zoals beschreven in de landelijke maatregelen. Bepaal vooraf het aantal toe te laten personen in een feest-of gebedsruimte, zodat iedereen zich strikt aan de anderhalve meter afstand kan houden. Het toegestane aantal personen dat mag samenkomen (binnen en buiten) is leidend. Zie de [regels voor binnen en buiten](#).
- Zorg ervoor dat vooraf bekend is hoeveel personen er in totaal aanwezig zullen zijn. Hierin moet ook publiek worden meegeteld. Werk met reservering vooraf en leg vast wie wanneer aanwezig was. Zie de [informatie voor horeca en evenementen](#).

- Overweeg om mensen in tijdsblokken gefaseerd binnen te laten komen om drukte/opstopping te voorkomen.
- Werk met personeel/vrijwilligers/beveiliging etc. zoveel als mogelijk in vaste teams. Als er minder wisseling is, is de kans op verspreiding van het nieuwe coronavirus tussen meerdere mensen kleiner.
- Ook in de thuissituatie zijn de maatregelen van belang. Volg bij feestelijkheden in huiselijke kring de landelijke maatregelen en beperk het aantal gasten conform [de coronamaatregelen](#).
- Zorg voor voldoende onderlinge afstand, hygiëne en schone sanitaire voorzieningen.
- Zorg dat ruimtes goed gelucht worden door deuren en ramen meerdere keren open te zetten. Zie verder ook onder 6 (in deze notitie) en de [notitie Ventilatie en COVID-19](#).

5. Gezondheidscheck

- Als iemand gezondheidsklachten heeft, verkoudheidsklachten (zoals verkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn), hoesten, benauwdheid, verhoging of koorts en/of plotseling verlies van reuk of smaak (zonder neusverstopping), dan moet die persoon thuisblijven. Bij bezoek thuis is het van belang hier naar te vragen. Vanuit het perspectief van de infectieziektebestrijding moeten personen die naar een openbare viering/gelegenheid gaan een [gezondheidscheck](#) doen. Indien zij een of meerdere vragen van de gezondheidscheck met 'ja' beantwoorden, moeten zij thuisblijven, eventueel getest worden en geen bezoek ontvangen.
De vragen van de gezondheidscheck zijn:
 - o Heb je op dit moment of in de afgelopen 24 uur een of meerdere van deze klachten: hoesten, verkoudheidsklachten, verhoging of koorts, benauwdheid en/of plotseling verlies van reuk en/of smaak (zonder neusverstopping)?
 - o Heb je op dit moment een huisgenoot met koorts en/of benauwdheidsklachten?
 - o Heb je het nieuwe coronavirus gehad en is dit de afgelopen 7 dagen vastgesteld (in een laboratorium)?
 - o Heb je een huisgenoot/gezinslid met het nieuwe coronavirus en heb je in de afgelopen 10 dagen contact met hem/haar gehad terwijl hij/zij nog klachten had?
 - o Ben je in quarantaine omdat je:
 - direct contact had met iemand waarbij het nieuwe coronavirus is vastgesteld?
 - je korter dan 10 dagen geleden bent teruggekeerd uit een land/regio met code oranje of rood?
- Attendeer aanwezigen/genodigden en ook personeel/vrijwilligers al ruim voor de datum van de feestdag/viering/het evenement op het thuisblijven bij klachten/de gezondheidscheck. Het moet volledig duidelijk zijn dat als een van de vragen van de gezondheidscheck met 'ja' wordt beantwoord, men thuis moet blijven en, als er sprake is van klachten, zich moet laten testen; ook bij milde klachten. Is er ook sprake van koorts en/of benauwdheid, dan blijven alle huisgenoten/gezinsleden thuis.

- Stuur de gezondheidscheck mee met de uitnodiging/aankondiging van de feestelijkheden en bij bevestiging van komst/reservering.
- Attendeer aanwezig voor het betreden van de feestlocatie (binnen of buiten) nogmaals op de gezondheidscheck. Hierbij wordt weer aangegeven dat indien een van de vragen van de gezondheidscheck met 'ja' wordt beantwoord, men direct naar huis moet gaan.
- Als iemand van de aanwezigen gedurende de dag klachten ontwikkelt, verkoudheidsklachten (zoals verkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn), hoesten, benauwdheid, verhoging of koorts en/of plotseling verlies van reuk of smaak (zonder neusverstopping), dan moet die persoon direct naar huis en zich laten testen.
- Kinderen tot en met de basisschoollleeftijd mogen naar de kinderopvang, andere vormen van kinderopvang en naar de basisschool met verkoudheidsklachten (zoals loopneus, neusverkoudheid, niezen en keelpijn) zonder koorts of benauwdheid (zie [LCI Handreiking bij neusverkouden kinderen](#)). * Dit geldt dus ook voor een viering die op de kinderopvang (of andere vormen van kinderopvang) of op de basisschool plaatsvindt. Voor een feest/viering buiten deze setting geldt dit niet en moeten kinderen met verkoudheidsklachten thuisblijven.

6. Ventilatie thuis en in openbare ruimtes

- Het is van belang dat een verblijfsruimte 24 uur per dag wordt geventileerd via natuurlijke ventilatie (roosters boven een raam, ramen op een kier), of via mechanische ventilatiesystemen. Goed ventileren is nodig voor het verversen van de lucht en draagt ook bij aan een prettig en gezond binnenklimaat.
- Lucht de ruimte regelmatig gedurende 10 tot 15 minuten door ramen en deuren tegen elkaar open te zetten, met name nadat het bezoek weg is of na activiteiten zoals koken. Ook tijdens pauzes, na het schoonmaken en na samenkomsten van meerdere personen is het belangrijk om te luchten.
- Vermijd indien mogelijk het gebruik van apparaten die een sterke luchtstroom produceren, zoals (zwenk)ventilatoren en mobiele airco's, in een gemeenschappelijke ruimte. Als gebruik van deze apparaten echter noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat het zo warm wordt dat er (gezondheids)klachten kunnen ontstaan, voorkom dan zo veel mogelijk dat de luchtstroom direct van de ene persoon naar de andere gaat.

* Kinderen tot en met de basisschoollleeftijd mogen NIET naar de kinderopvang, andere vormen van kinderopvang en naar de basisschool als:

1. het kind naast verkoudheidsklachten ook koorts heeft en/of benauwd is en/of (meer dan incidenteel) hoest - het kind blijft thuis totdat deze klachten minimaal 24 uur over zijn;
2. het kind een contact (categorie 2 of 3) is van een patiënt met een bevestigde SARS-CoV-2-infectie EN het kind klachten heeft die passen bij COVID-19;
3. et kind bij iemand in huis woont die, naast milde klachten die passen bij COVID-19, ook koorts heeft en/of benauwd is - iedereen in het huis blijft dan thuis totdat die persoon een negatieve testuitslag heeft;
4. het kind een huisgenoot is van iemand met een bevestigde SARS-CoV-2-infectie.

Zie voor meer informatie: <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/ventilatie> en <https://lci.rivm.nl/ventilatie-en-covid-19>.

7. Risicogroepen

Personen [die tot een risicogroep behoren](#) wegen zelf af of zij een feest/evenement/viering kunnen en willen bezoeken. Indien de beschreven adviezen door iedereen goed worden opgevolgd, wordt het niet noodzakelijk geacht om aanvullende maatregelen te nemen voor personen uit deze groep. Het algemene advies voor mensen die tot een risicogroep behoren is om extra voorzichtig te zijn, de basisregels goed op te volgen en drukte/grote bijeenkomsten of oncontroleerbare situaties te vermijden.

Het RIVM heeft aanvullende adviezen gepubliceerd voor werknemers (waaronder ook vrijwilligers vallen) [die behoren tot een van de risicogroepen](#).

8. Persoonlijke beschermingsmiddelen

Persoonlijke beschermingsmiddelen zoals een mondneusmasker, schort of wegwerphandschoenen zijn niet nodig als de algemene adviezen – om al bij milde klachten thuis te blijven, om anderhalve meter afstand te houden, geen handen te schudden en vaak de handen met water en zeep te wassen – worden opgevolgd. Deze adviezen blijven belangrijk en zijn in deze specifieke situaties voldoende om verspreiding te voorkomen.

9. Specifieke elementen

Optochten

Bij optochten geldt als voorwaarde [voldoende onderlinge afstand voor alle aanwezigen](#). Kinderoptochten zullen mogelijk toelaatbaar zijn, wanneer er als begeleiders het geldend maximaal aantal (volwassenen in de buitenruimte) wordt aangehouden met goede naleving van de basisregels. Het goed organiseren van optochten volgens de geldende landelijke/regionale maatregelen zal echter een uitdaging vormen. Het is van belang voor een optocht pas vergunning te verlenen wanneer goed zicht is op het verwachte aantal aanwezigen. De controleerbaarheid van de situatie en mogelijkheden tot opvolgen van de geldende maatregelen (met name de onderlinge afstand) zullen in de risico-inschatting moeten worden meegenomen. Hierbij is te overwegen om een zittende feestelijkheid als alternatief te organiseren.

Samenkomsten

Tijdens de feestdagen worden samenkomsten van grotere groepen verwacht: kinderen, jongeren en hun (groot)ouders in buiten- dan wel binnenruimtes en in de openbare dan wel de privésfeer. Hiervoor gelden landelijke regels (zie 1. Basisregels) en maximum aantallen. Check kort tevoren de actuele regels, landelijk en ook betrekking hebbend op de gemeente/regio.

Publiek

Van de omvang van publiek kan bij openbare binnenruimtes een inschatting gemaakt worden, omdat publiek zich zal moeten aanmelden/registreren. Bij evenementen/vieringen buiten zal met het verlenen van de vergunning een schatting van de omvang moeten worden gemaakt. Dit wordt met de geldende landelijke/regionale maatregelen meegenomen in de uiteindelijke risico-inschatting en vergunningverlening.

Begeleiders

Wanneer ouders hun kinderen begeleiden (zoals bijvoorbeeld bij Halloween of Sint-Maarten) kan het best geadviseerd worden met het eigen gezin/huishouden en/of in kleine, vaste groepjes, langs de deuren te gaan en bij voorbaat afstand tot de bewoners te houden. Ook kan expliciet geadviseerd worden geen activiteiten die leiden tot groepsvorming van volwassenen in straat- of buurtverband te organiseren.

Eten en drinken

Hier gelden, thuis en in de publieke ruimte, bovenal de algemene hygiëneadviezen. Consequente handhygiëne voor (het opscheppen van) het eten en het onderling afstand houden zijn essentieel. Serveer snacks op persoonlijke schaalpjes; dit maakt ook het afstand houden gemakkelijker. In de openbare ruimte wordt eten/drinken vaak vanaf een (lopend) buffet geserveerd. Gasten kunnen (met goede handhygiëne) in principe zelf opscheppen/inschenken. Neem de opscheplepels/kannen etc. mee in de schoonmaak van hand- en contactpunten. Voorkom een wachtrij/opstopping. Wanneer er drukte ontstaat, kan overwogen worden om toch door medewerkers te laten opscheppen/uitschenken.

Wanneer met een viering (Sint-Maarten/Halloween/drie koningen) langs de deuren wordt gegaan, kunnen bewoners die ervoor kiezen ook de anderhalve meter tot jonge kinderen aan te willen houden, nadenken over een veilig alternatief; bijvoorbeeld door de traktatie alvast bij de deur te zetten.

Op <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/verspreiding> staat informatie over het voorkómen van verspreiding via voedsel, glazen/serviesgoed of bestek.

Zingen, dansen en muziek maken

Het is nog niet bekend of musiceren voor meer verspreiding zorgt, bijvoorbeeld door meer druppels; dit geldt voor musici met blaasinstrumenten of zangkoren. Bij zingen komen zeker ook grote druppels vrij, net als bij schreeuwen en praten, maar niet zo veel als bij hoesten of niezen. Zie het [generiek kader](#) voor meer informatie.

Advies zingende kinderen:

Er zijn geen aanwijzingen dat klassikaal zingen door basisschoolkinderen (t/m 12 jaar) een verhoogd risico geeft op COVID-19-uitbraken. Tevens is

de bijdrage aan verspreiding van COVID-19 door jonge kinderen volgens de huidige kennis beperkt. Bij Sint-Maarten, Halloween of Sinterklaasintochten gaat het met name om de jongste kinderen die zingen; dit is de leeftijdsgroep die de kleinste bijdrage levert aan de verspreiding van COVID-19 (en de minste klachten ondervindt van een besmetting met COVID-19).

Kinderen t/m 12 jaar mogen bij dergelijke feestelijkheden en op- of intochten (mee)zingen. De gezondheidsrisico's wat betreft verspreiding van COVID-19 zijn daarbij beperkt. Kinderen vanaf 13 jaar en volwassenen zingen niet mee.

Professionele en amateurkoren en zanggroepen kunnen repeteren en optreden mits zij hierbij de [aanvullende richtlijnen](#) van het RIVM opvolgen.

Advies dansen:

Kinderen tot 18 jaar mogen bij feestelijkheden en op- of intochten met elkaar dansen, zowel binnen als buiten. Waarbij voor jongeren van 13 tot 18 jaar een maximum aantal personen geldt (binnen en buiten). Voor personen vanaf 18 jaar is dansen alleen in de buitenlucht toegestaan met minimaal 1,5 meter afstand houden van elkaar (buiten hun eigen huishouden) en er geldt een maximaal aantal personen.

Schminken/make-up/haarvoorbereidingen

Zie onder kopje 2. Het lukt niet altijd om afstand te bewaren in deze situaties. Maatregelen die genomen moeten worden staan in het [generiek kader](#) (zie aldaar Extra aandacht voor contactberoepen).

Levensbeschouwelijke en religieuze bijeenkomsten en gebedshuizen

Zie [Veelgestelde vragen over religieuze en levensbeschouwelijke bijeenkomsten](#) en het [Gezamenlijk communiqué van de koepelorganisaties](#).

Contacten en ingangen: de [Expertise-unit Sociale Stabiliteit van het ministerie van Sociale Zaken](#) biedt praktijkkennis en kan worden gevraagd op specifieke punten mee te denken en ondersteuning te bieden aan gemeenten en gemeenschappen.

Vragen

Mocht VWS vragen hebben naar aanleiding van dit advies dan kunnen die worden gesteld aan mevr. 5.1.2e

(5.1.2e [@rivm.nl](mailto:5.1.2e@rivm.nl) of 5.1.2e of mevr. 5.1.2e
5.1.2e [@rivm.nl](mailto:5.1.2e@rivm.nl) of 5.1.2e